

FRANTIŠEK O radosti

DŮVODY NAŠEJ NÁDEJE

Zostavila Anna Maria Foliová

O radosti

FRANTIŠEK
O radosti

DÔVODY NAŠEJ NÁDEJE

Zostavila Anna Maria Foliová

Original title: NELLA GIOIA. Le ragioni della nostra speranza
by Jorge Mario Bergoglio, Papa Francesco
© 2019 Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano
© 2019 Mondadori Libri S.p.A.
Published by Mondadori under the imprint of Piemme

Translation © Oľga Gavendová, 2019
Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2019

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunalibri.sk

Zodpovedná redaktorka Anna Šikulová

Prvé vydanie

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovat',
ukladať do informačných systémov ani rozširovať
akýmkoľvek spôsobom, či už elektronicky, mechanicky,
fotografickou reprodukciou, alebo inými prostriedkami,
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-8142-944-6

*Kresťan nikdy nemôže byť unudený alebo smutný.
Kto miluje Krista, je človekom plným radosti
a túto radosť šíri okolo seba.
Twitter, 30. jún 2013*

OD SMÚTKU K RADOSTI

*Dovoľme, aby stretnutie s Ježišom zmenilo
náš smútok na radosť.*

Generálna audiencia, 27. máj 2017

Radosť kresťana

Radosť je skutočne kresťanskou cnosťou. Kresťan je muž a žena s radosťou v srdci. Kresťan bez radosti neexistuje.

Niektó by mohol namietnuť: „Otče, ale ja som videl toľkých!“ A chce tým povedať, že nie je kresťan: hovorí, že je, ale nie je, niečo mu chýba. Takých ľudí je veľa.

Dokladom totožnosti kresťana je radosť, radosť evanjelia, radosť, že Ježiš si nás vyvolil, že nás spasil, že nás obnovil; radosť nádeje, že Ježiš nás čaká. Aj v kríži a utrpeniach tohto života kresťan prežíva radosť a vyjadruje ju iným spôsobom – pokojom prameniacim z istoty, že Ježiš nás sprevádza, že je s nami.

Kresťan vidí, ako táto radosť s dôverou v Boha rastie. Dobré vie, že Boh naňho pamätá, že Boh ho miluje, že ho sprevádza, že ho očakáva. A to je radosť.

Kázeň v Dome svätej Marty, 23. máj 2016

Radosť a zábava

Kresťan žije v radošti. No kde sa podeje tá radosť vo chvíľach smútku, vo chvíľach bolesti? Pomyslime na Ježiša na kríži. Prežíval radosť? Nie! Ale áno, bol pokojný! Radosť sa vo chvíľach bolesti či skúšky premieňa na pokoj. Naopak, zábava sa vo chvíľach bolesti stáva mráкотou, stáva sa tmou.

Kresťan bez radosti preto nie je kresťanom; kresťan zotrúvajúci v smútku nie je kresťanom.

Ak kresťan vo chvíľach skúšky, choroby, mnohých ťažkostí stratil pokoj, niečo mu chýba.

Nesmieme sa báť, máme sa tešiť: nebáť sa znamená prosiť o milosť odvahy, odvahy Ducha Svätého; a tešiť sa znamená prosiť o dar Ducha Svätého aj v najťažších chvíľach s tým pokojom, ktorý nám Pán dá.

A to, čo sa stáva kresťanom, stáva sa aj spoločenstvám, celej cirkvi, stáva sa vo farnostiach, v mnohých kresťanských komunitách. Naozaj existujú ustrašené komunity, vždy chcú ísť na istotu: „Nie, nie, toto nebudeme robiť... Nie, nie, toto sa nedá, toto sa nesmie.“ Až sa napokon zdá, že na vstupných dverách majú nápis „zákaz“. Zo strachu zakazujú všetko.

Ak vstúpíte do takejto komunity, ovzdušie je nezdravé, lebo komunita je chorá: strach komunitu nakazí; nakazí ju nedostatok odvahy a ona ochorie.

Ale aj komunita bez radosti je chorá, lebo kde niet radosti, steli sa prázdno. Nie, skôr je tam zábava. Koniec koncov je to pekná, zábavná komunita,

ale svetská, nakazená svetáctvom, lebo nemá v sebe radosť Ježiša Krista. Jedným z mnohých dôsledkov svetáctva je ohováranie druhých. Keď je cirkev ustráchaná, keď neprijme radosť Ducha Svätého, ochorie, ochorejú komunity, ochorejú veriaci.

V modlitbe sme prosili Pána o milosť, aby nás pozdvihol ku Kristovi sediacemu po pravici Otca. Práve kontemplácia Krista sediaceho po pravici Otca nám dá odvalu, dá nám radosť, zbaví nás strachu a pomôže nám, aby sme neupadli do povrchného života, do zábavy.

Kázeň v Dome svätej Marty, 15. máj 2015

Hymnus na radosť

Svätý apoštol Peter napísal: „Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás vo svojom veľkom milosrdenstve vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej, pre neporušiteľné, nepoškrvené a nevädnuce dedičstvo. Ono sa uchováva pre vás v nebi. Vás Božia moc vierou chráni pre spásu, ktorá je pripravená zjaviť sa v poslednom čase“ (*Prvý Petrov list 1, 3 – 5*).

V týchto slovách vnímame úžas pred veľkosťou Boha, pred znovuzrodením, ktoré Pán – v Ježišovi Kristovi a skrze Ježiša Krista – v nás uskutočnil. Je to úžas plný plesania, veselosti. Hneď po týchto slovách sa v liste nachádza kľúčové slovo: „Preto sa radujete.“

Apoštol hovorí o trvalej radosi. Preto dodáva, že aj keď je človek načas nútený žiť v skúškach, radosť počiatku mu nikdy nebude odňatá. Veď pramení z toho, čo Boh v nás urobil: znovuzrodil nás v Kristovi a daroval nám nádej.

Nádej – prví kresťania ju zobrazovali ako kotvu zachytenú o nebo – je aj našou nádejou. Odtiaľ prichádza radosť. Aj Peter, končiac svoj list, pozýva všetkých: „Preto jasajte nevýslovnou radosťou, plnou slávy.“

Kázeň v Dome Svätej Marty, 23. máj 2016

Dar úžasu

Len silou Božou, silou Ducha Svätého, môžeme prežívať radosť kresťana, úžas radosi, a chrániť sa, aby sme žili pripútaní k iným veciam, k svetskosti.

Prosme preto dnes Pána, aby nám daroval úžas z neho, z toľkého duchovného bohatstva, ktoré nám daroval. A nech nám spolu s úžasom dá aj radosť, radosť nášho života, že môžeme s pokojom v srdci prežívať toľké ťažkosti. Nech nás chráni, aby sme neľadali šťastie vo veciach, ktoré nás nakoniec robia smutnými – veľa sľubujú, ale nič nám nedajú!

Dobre si zapamätajte: kresťan je muž v radosi a kresťanka je žena v radosi, radosi v Pánovi; je to muž a žena úžasu.

Kázeň v Dome svätej Marty, 23. máj 2016

Prameň radosti

Prameňom našej radosti je „neuhasiteľná túžba ponúkať milosrdenstvo, ovocie toho, že zažilo Otčovo nekonečné milosrdenstvo a jeho šíriacu sa silu“ (*Apoštolská exhortácia Evangelii gaudium – Radosť evanjelia*, 24). Choďte ku všetkým ohlasovať pomazávajúc a pomazávajúce ohlasujúc. K tomu nás Pán dnes pozýva a hovorí nám:

- kresťan prežíva radosť v poslaní: choďte k ľuďom všetkých národov;
- kresťan nachádza radosť v pozvaní: choďte a ohlasujte;
- kresťan obnovuje a aktualizuje radosť povoláním: choďte a pomazávajúce.

Ježiš vás posielal ku všetkým národom. Ku všetkým ľuďom. V slove „všetkým“ sme pred dvoma tisícami rokov boli zahrnutí aj my. Ježiš nedáva výberový zoznam – kto áno a kto nie – tých, čo si zaslúžia či nezaslúžia prijať jeho odkaz, jeho prítomnosť. Naopak, vždy prijímal život tak, ako sa mu predstavoval. S tvárou bolesti, hladu, choroby, hriechu. S tvárou zranenou, smädnou, unavenou. S tvárou pochybností a zľutovania.

Nečakal život ozdobený, dekorovaný, naličený, ale prijímal ho taký, aký mu šiel v ústrety. Aj keď sa život neraz predstavoval zničený, špinavý, zruštený. Choďte ku všetkým, povedal Ježiš, a ohlasujte

všetkým, tomuto životu takému, aký je, nie, aký by sa nám páčil, aby bol, choďte a prijmite ho v mojom mene. Choďte na križovatky ulíc, choďte... a ohlasujte, nebojte sa, choďte bez predsudkov, nevyvyšujte sa, choďte k tým, čo stratili radosť zo života, choďte a ohlasujte Otcovu milosrdnú náruč.

Choďte ku všetkým, čo žijú s ťažobou bolesti, zlyhania, ktorých život je zničený, a ohlasujte pochabosť Otca, ktorý ich chce pomazať olejom nádeje, olejom spásy. Choďte a ohlasujte, že omyly, klamlivé presvedčenia, nepochopenia, nemajú v živote človeka posledné slovo. Choďte s olejom liečiacim rany a osviežujúcim srdce.

Kázeň, 23. september 2015

Radosť evanjelizácie

Spoločenstvo hlásajúce evanjelium vždy dáva pozor na plody, pretože Pán chce, aby spoločenstvo bolo plodné. Stará sa o zrnó a neštráca pokoj pre kúkol'. Keď rozsieváč vidí rásť kúkol' uprostred pšenice, ne-reaguje lamentovaním, nezľakne sa. Nájde spôsob, ako slovo vložiť do konkrétnej situácie, aby prinieslo plody nového života – aj keď sa môžu zdať len čiastočné alebo nedokonalé.

Učeník vie ponúknuť celý svoj život až po obeť mučeníctva – ako svedectvo o Ježišovi Kristovi, ale jeho cieľom nie je vyrábať si nepriateľov, cieľom je,

aby Slovo bolo prijaté a ukázalo svoju oslobodzujúcu, obnovujúcu silu.

Napokon radostné spoločenstvo, ktoré hlása evanjelium, vie aj „oslavovať“. Slávi a oslavuje každé malé víťazstvo, každý krok vpred v evanjelizácii. Radostná evanjelizácia sa stáva krásnou v liturgii ako súčasť každodennej snahy šíriť dobro.

Cirkev súčasne evanjelizuje a je evanjelizovaná krásou liturgie, ktorá je oslavou evanjelizačnej činnosti a zároveň prameňom obnovenej túžby po sebadarovaní.

Evangelii gaudium, 24

Zajtra bude radosť!

Musíme si povedať pravdu: Celý život kresťana nie je vždy sviatkom. Nie celý! Je v ňom aj plač, často v ňom býva plač! Ťažké životné situácie sú rôzne: keď si napríklad chorý, keď máš problém v rodine, s deťmi, s dcérou, s manželkou, s manželom. Keď vidíš, že výplata ti nevystačí do konca mesiaca, máš choré dieťa, vidíš, že nedokážeš zaplatiť dlžobu za dom a musíš sa odsťahovať. Máme toľko problémov. Napriek tomu nám Ježiš hovorí: „Neboj sa!“

Alebo ďalšia chmára: cítime ju všetci, keď kráčame nedobrou cestou. Alebo keď – jednoducho povedané – kupujeme alebo ideme si kúpiť radosť, veselosť sveta, veselosť hriechu. Nakoniec máme vo

svojom vnútri prázdno, žiaľ. Práve to je žiaľ zo zlej veselosti.

Pán však neukrýva smútok, nenecháva nás len s týmto slovom. Pokračuje a hovorí: „Ale ak budete verní, váš smútok sa premení na radosť.“

Radosť kresťana je radosť v nádeji, že prichádza, no v okamihoch skúšky ju nevidíme. Veď je to radosť, ktorá sa skúškami očisťuje, aj každodennými skúškami.

Pán hovorí: „Váš smútok sa zmení na radosť.“ Slová sa ťažko chápu.

Dá sa to napríklad vidieť, ak ideš navštíviť chorého muža, chorú trpiacu ženu, aby si povedal: „Odvahy, odvahy, zajtra budeš mať radosť!“ Vnímaš trpiaceho človeka, ako ho vníma Ježiš.

Je to akt viery v Pána Ježiša a je ním aj pre nás, keď sa práve nachádzame v tme a nič nevidíme. Akt, vďaka ktorému môžeme povedať: „Viem, Pane, že tento smútok sa zmení na radosť. Nevieť ako, ale viem, že sa zmení!“

Kázeň v Dome svätej Marty, 30. máj 2014

Semienko radosti

Cirkev slávi chvíľu, keď Pán odišiel a učeníkov nechal samých. Vtedy možno niektorí pociťovali strach. No vo všetkých bola nádej, nádej, že strach a smútok sa zmenia na radosť.

Aby sme pochopili, že je to pravda, Pán používa príklad rodiacej ženy; je to pravda, pri pôrode žena veľmi trpí, no keď má pri sebe dieťa, zabudne na všetku bolesť. Zostáva radosť, Ježišova radosť, radosť očistená ohňom skúšok, prenasledovaní, všetkého, čo treba urobiť, aby človek zostal verný. Len táto radosť zostáva, radosť ukrytá v niektorých okamihoch života, ktorú necítiť v ťažkých chvíľach, no príde po nich. Je to radosť v nádeji.

Cirkev nám teda dnes zanecháva posolstvo: nemať strach; treba byť odvážny v utrpení a myslieť na to, že potom príde Pán, potom príde radosť, po tme prichádza slnko.

Pokoj je znamením, že máme túto radosť v nádeji. A o tomto pokoji v duši svedčia najmä mnohí chorí pred koncom života, v bolestiach. Lebo práve pokoj je semienkom radosti, je radosťou v nádeji.

Ak máš pokoj v srdci v temných chvíľach, vo chvíľach ťažkostí, prenasledovania, keď sa všetci tešia z tvojho nešťastia, je to jasné znamenie, že máš semienko radosti, ktorá príde neskôr.

Kázeň v Dome svätej Marty, 30. máj 2014

S radostným srdcom

V Jánovom evanjeliu (16, 20 – 23) Pán hovorí o prechode zo smútku do radosti a pripravuje tak učeníkov na chvíle utrpenia: „Vy budete plakať a nariekať,

a svet sa bude radovať. Budete žiaľiť, ale váš smútok sa premení na radosť.“

Ježiš pripomína príklad ženy vo chvíľach pôrodu, keď prežíva toľko bolesti, ale potom, keď sa dieťa narodí, zabúda na bolesť, aby nechala priestor na radosť. „A vašu radosť vám nik nevezme,“ uisťuje Pán.

Radosť kresťana nie je jednoduchá zábava, nie je to pominuteľná radosť. Radosť kresťana je skôr darom Ducha Svätého, je to stále radostné srdce, lebo Pán zvíťazil, Pán kraľuje, Pán je po pravici Otca, Pán ma vyľiečil a poslal ma, dal mi svoju milosť a urobil ma synom Nebeského Otca. Toto je skutočná radosť kresťana.

Kázeň v Dome svätej Marty, 15. máj 2015

Z otroctva do slobody

Počas putovania z otroctva do slobody dal Pán Izraelitom zákon. Chcel ich naučiť, aby milovali jeho, jediného Pána, a aby sa milovali medzi sebou ako bratia a sestry. *Biblia* ukazuje, že exodus bol dlhý a nepokojný – symbolicky trval štyridsať rokov, teda jednu generáciu. Generáciu, ktorá je v skúškach putovania vždy v pokušení plakať za Egyptom a vrátiť sa späť.

Všetci poznáme pokušenie, že by sme sa radi vrátili. Všeci to poznáme. No Pán zostáva verný – a úbohý ľud, vedený Mojžišom, prichádza do zaslúbenej zeme.

Celé putovanie sa odohráva v nádeji – v nádeji, že dosiahnu zem, a práve v tomto zmysle ide o „exodus“, o východ z otroctva k slobode.

Štyridsať dní pôstu je aj pre nás všetkých východom z otroctva, z hriechu, k slobode, k stretnutiu so vzkrieseným Kristom. Každý krok, každá námaha, každá skúška, každý pád a každé opätovné zdvihnutie, všetko má zmysel len v rámci obrazu Božej spásy, lebo Boh chce pre svoj ľud život, nie smrť, radosť, nie bolesť.

Generálna audiencia, 1. marec 2017

Vírus smútku

Boh nás miluje verne, ba neoblomne. Pomôže nám, ak budeme vedieť, že nás miluje viac, než sa milujeme sami, že v nás verí viac, než si veríme my, že nám „vždy fandí“, je naším najväčším fanúšikom.

Vždy nás očakáva s nádejou, aj keď sa uzatvárame vo svojich smútkoch, aj keď sa stále vrtame v minulosti a v krivdách, ktoré sa nám udiali. No obľúbiť si smútok nie je hodné našej duchovnej postavy! Je to vírus, ktorý všetko nakazí a blokuje, zatvára každé dvere, bráni, aby život šiel ďalej, bráni nám začať zasa znova.

Naopak, Boh neoblomne dúfa, vždy verí, že opäť môžeme vstať, a nezmieri sa, keď nás vidí pohasnutých, bez radosti. Smutný je pohľad na mladého